

9. Sınıf Türk Edebiyatı Edebi Sanatlar Testi Çöz 5

1. Şair Lilienran, atalarıyla çok fazla övünen birine der ki: "Siz bana patatesi hatırlatıyorsunuz." Adam bu sözü anlamayıp izah isteyince şair açıklamış: "Çünkü onun da en iyi tarafı toprağın altındadır."

Bu parçada Lilienran'un yaptığı söz sanatı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Telmih
B) Mecaz
C) Mecaz-ı mürsel
D) Tezat
E) Kinaye

Cevap :

2. Park gece ve sisle dolu
Çekilmiş dünyanın perdeleri
Yollar boyunca uykulu ışıklar
Loş ve işlenmiş inci gibi

Yukarıdaki dizelerde aşağıdaki sanatların hangileri vardır?

- A) Telmih, teşhis, intak
B) Tezat, teşhis, istiare
C) Teşhis, teşbih, istiare
D) Teşhis, istiare, tevriye
E) Telmih, istiare, teşbih

Cevap : C

3. Ve güldün rengarenk yağmurlar yağdı
İnsanı ağlatan yağmurlar yağdı
Yukarıdaki dizelerde aşağıdaki edebî sanatlardan hangisi ağır basmaktadır?

A) Tecahül-i arif
C) Hüsn-i talil
E) Teşbih
B) Telmih
D) Tezat

Cevap : C

4. Üsküp ki Şar Dağı'nda devâmıydı Bursa'nın
Bir lâle bahçesiydi dökülmüş temiz kanın
Yukarıdaki dizelerde aşağıdaki edebî sanatlardan hangisi vardır?

A) Teşbih
C) İrsal-i mesel
E) Tezat
B) Telmih
D) Tenasüp

Cevap : A

5. Ten fanidir can ölmez ölenler geri gelmez
Ölür ise ten ölür canlar ölesi değil
Bu beyitteki en belirgin edebi sanat aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tekrir
C) Tecahül-i arif
E) Mübalağa
B) İstifham
D) Tenviye

Cevap : A

6. Arım, balım, peteğim
Gülüm, dalım, çiçeğim
Bilsem ki öleceğim
Yine seni seveceğim

Yukarıdaki dizelerde bulunan en belirgin söz sanatları aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tevriye - telmih
- B) Tenasüp - istiare
- C) Hüsn-i talil - tezat
- D) Tezat - istifham
- E) Telmih - istiare

Cevap : B

7. Bir gün, genç şairlerden biri Yahya Kemal'e bütün şiirlerini okuduktan sonra: "Hangilerini beğendiniz?" diye sorar. Ünlü şair: "Henüz okumadıklarımı." der.

Yahya Kemal'in verdiği cevap, aşağıdaki sanatlardan hangisine örnek gösterilebilir?

- A) Tezat
- B) Telmih
- C) Teşbih
- D) Tariz
- E) Teşhis

Cevap : B

8. Boşluk kaşlarını çattı
Rüzgâr ona söylemeden
Ne zaman çizeceksin gidişini

Yukarıdaki dizilerde hangi söz sanatı vardır?

- A) Teşbih
- B) Tevriye
- C) Teşhis
- D) Tenasüp
- E) Telmih

Cevap : C

9. Sarımsak da acı ama evde lazım bir dişi.
Yukarıdaki altı çizili sözcükte görülen söz sanatı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mübalağa
C) İstiare
B) Tenviye
D) Tezat
E) Hüsn-i talil

Cevap : B

10. Aşağıdakilerden hangisinde teşhis yoktur?

- A) Ey nefti gölgesinden uzanıp birkaç dalı
Şerefli rüzgârlarına dalan yeşil Çankaya
B) Nasıl ateş almadı onu görmüş ağaçlar
İçinde yanan güneş yakmadı mı dışını
C) Gönül ırmağına düşmüş yârin sureti
Ne bakmaya kıyarım ne bir yudum içerim
D) Enginleri dinliyor yalnız kenarda
Sararmış bahçesiyle viran bir yalı
E) Dağınık saçlarında pervasız esen
Rüzgârların elinde kırık bir neyim

Cevap : C

11. Bugün ben bir âhu gördüm
Bakar cennet sarayından
Kamaştı gözümün nuru
Onun hüsn-ü cemalinden
Bu dördlükte görülen edebi sanat aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İstiare
B) Telmih
C) Tezat
D) Tecahül-i arif
E) Tenviye

Cevap : A

12. "Bizim kapımız her zaman açıktır." cümlesinde "kapımız açıktır" sözündeki edebi sanat aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Teşbih   B) Kinaye   C) Tezat
D) Telmih   E) Tecahül-i arif

Cevap : B

13. Vahdetün şarabından

Bir cûr'a nuş edeyim

Enel hak çağıruban

Dara gireyim Mevla

Yukarıdaki dörtlükte Hallac-ı Mansur'un "Ene'l Hak" demesi sonucu asılarak öldürülmesi olayından söz edilerek bir söz sanatı yapılmıştır.

Aşağıdakilerden hangisinde buna benzer bir söz sanatı vardır?

- A) Görmeden Mecnunların sahradaki cem'iyetin
Sevdiğim meş-i nigah eylersin âhularla sen
- B) Yelpaze çevrilir gibi birden dönüşleri
İşveyle devriliş, saçılış, örtünüşleri
- C) Şeytan dağındaki mağarada
Bir büyücü kadın yaşarmış
- D) Pembe gül hülyadır açılmış
Beyaz gül yanakların
- E) Hak-i payine yetem der ömürlerdir muttasıl
Başını taştan taşa vurup gezer avare su

Cevap : A

14. Aşağıdaki beyitlerin hangisinden herhangi bir edebî sanat yoktur?

- A) Bin atlı akınlarda çocuklar gibi şendik
Bin atlı o gün dev gibi bir orduyu yeni
- B) Bir yıl sonrayı düşünüyorsan tohum ek
Ağaç dik, on yıl sonrasıysa tasarladığın
- C) Şimşek gibi bir semte atıldık yedi koldan
Şimşek gibi Türk atlarının geçtiği yoldan
- D) Bir gün dolu dizgin boşanan atlarımızla
Yerden yeni kat arşa kanatlandık o hızla
- E) Cennette bugün gülleri açmış görürüz de
Hâlâ o kızıl hatıra titrer gözümüzde

Cevap : B

15. Yağmur çiseliyor

Korkarak

Yavaş sesle

Bir ihanet konuşması gibi

Yukarıdaki dörtlükteki en belirgin söz sanatı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mübalâğa
- B) Teşhis
- C) Tezat
- D) Telmih
- E) Tenasüp

Cevap : B